

หลักสูตร การออกแบบบรรจุภัณฑ์สินค้า
จำนวน ๖ ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพ ความคิดสร้างสรรค์
สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดมหาสารคาม

ความเป็นมา

ในปัจจุบันการบรรจุภัณฑ์ใหม่ๆ เข้ามามีบทบาทในการผลิตสินค้าโดยมีการคิดค้นและประดิษฐ์ บรรจุภัณฑ์ในรูปแบบต่างๆเพื่อสนองความต้องการในแต่ละกรณี เช่น ใบบรรจุภัณฑ์ทำกระทงห่อขนมไทย นำกิ่งไม้/เปลือกไม้มาสานเป็นชะลอม ตะกร้า เป็นต้น ซึ่งบรรจุภัณฑ์เหล่านี้เป็นพื้นฐานมาจากการคิดค้นจากวิถีชีวิตของชุมชน

ปัจจุบันการแข่งขันทางธุรกิจเกี่ยวกับการขายสินค้ามีมากขึ้น จึงต้องมีการพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อให้ความแปลกใหม่และดึงดูดความสนใจของผู้ผลิตสินค้าและบุคคลทั่วไป

ดังนั้น สถานศึกษาจึงได้เห็นความสำคัญในเรื่องการออกแบบบรรจุภัณฑ์จึงสนับสนุนและส่งเสริมให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้เรื่องการออกแบบบรรจุภัณฑ์โดยการพัฒนาหลักสูตรให้ผู้เรียนได้มีความรู้และออกแบบ บรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจการผลิตสินค้า

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นความคิดสร้างสรรค์ด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า
๒. เป็นหลักสูตรที่สามารถนำไปประกอบอาชีพและสร้างรายได้
๓. เป็นหลักสูตรส่งเสริมการพัฒนาด้านศิลปะ

จุดหมาย

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจงานศิลปะและการออกแบบ
๒. เพื่อให้สามารถออกแบบผลิตภัณฑ์ให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์/สินค้า
๓. เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวได้อย่างมั่นคงและ

มั่นคง

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน

๑. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
๒. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ
๓. ผู้ที่มีอาชีพหรือต้องการเปลี่ยนอาชีพ

ระยะเวลา จำนวน ๖ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

๑. ช่องทางการประกอบอาชีพ จำนวน ๑.๓๐ ชั่วโมง
  - ๑.๑ วิธีการออกแบบบรรจุภัณฑ์
  - ๑.๒ ศึกษาดูงานสถานที่ออกแบบบรรจุภัณฑ์
  - ๑.๓ ความสำคัญของการออกแบบบรรจุภัณฑ์
๒. ทักษะการประกอบอาชีพ จำนวน ๑.๓๐ ชั่วโมง
  - ๒.๑ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการออกแบบบรรจุภัณฑ์
    - ๒.๑.๑ ความสำคัญของการบรรจุภัณฑ์
    - ๒.๑.๒ หลักการออกแบบบรรจุภัณฑ์แต่ละประเภท
  - ๒.๒ การจำแนกและชนิดของบรรจุภัณฑ์ตามการใช้งาน
    - ๒.๒.๑ วัสดุประเภทกระดาษ ขวดพลาสติก กระจก โลหะ ขวดแก้ว
    - ๒.๒.๒ การเลือกวัสดุในการทำ บรรจุภัณฑ์
    - ๒.๒.๓ วัสดุวัตถุดิบสำหรับสร้างบรรจุภัณฑ์
  - ๒.๓ แนวทางการออกแบบบรรจุภัณฑ์ – การออกแบบรูปทรงบรรจุภัณฑ์
  - ๒.๔ การออกแบบตัวอักษร
  - ๒.๕ การออกแบบฉลาก
  - ๒.๖ การออกแบบภาพประกอบ
  - ๒.๗ การออกแบบสีและลวดลาย
๓. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ จำนวน ๑.๓๐ ชั่วโมง
  - ๓.๑ ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการ
    - ๓.๑.๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
    - ๓.๑.๒ คุณธรรมของผู้ประกอบการ
    - ๓.๑.๓ การตลาด
  - ๓.๒ การสำรวจและการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย
  - ๓.๓ การส่งเสริมการผลิต/การขาย
  - ๓.๔ ทำเลและแหล่งประกอบอาชีพ
  - ๓.๕ การประชาสัมพันธ์
  - ๓.๖ การจัดการทรัพยากร
    - ๓.๖.๑ การคัดแยกวัสดุเหลือใช้
    - ๓.๖.๒ การทำลายและการนำกลับมาใช้ใหม่
  - ๓.๗ การจัดการความเสี่ยง
๔. โครงการประกอบอาชีพ จำนวน ๑.๓๐ ชั่วโมง
  - ๔.๑ ความสำคัญของโครงการประกอบอาชีพการบรรจุภัณฑ์สินค้า
  - ๔.๒ ประโยชน์ของโครงการประกอบอาชีพการบรรจุภัณฑ์สินค้า
  - ๔.๓ องค์ประกอบของโครงการประกอบอาชีพการบรรจุภัณฑ์สินค้า
  - ๔.๔ การเขียนโครงการการบรรจุภัณฑ์สินค้า
  - ๔.๕ การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการการบรรจุภัณฑ์สินค้า

การจัดกระบวนการเรียนรู้

๑. ช่องทางการประกอบอาชีพ

- ๑.๑ วิทยากรให้ความรู้หลักการ/วิธีการออกแบบบรรจุภัณฑ์
- ๑.๒ ศึกษาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เช่น ห้างสรรพสินค้า งานแสดงสินค้า
- ๑.๓ วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้

๒. ทักษะการประกอบอาชีพ

- ๒.๑ วิทยากรให้ความรู้/สาธิตการออกแบบบรรจุภัณฑ์สินค้า
- ๒.๒ ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการออกแบบบรรจุภัณฑ์สินค้าแบบต่างๆ
- ๒.๓ ให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

๓. การบริหารจัดการอาชีพ

- ๓.๑ ศึกษาข้อมูลการตลาด วิเคราะห์ความต้องการของตลาด - สำ นักงานพาณิชย์จังหวัด/อุตสาหกรรม/หอการค้า - งานแสดงสินค้า
- ๓.๒ การประชาสัมพันธ์ - แผ่นพับโฆษณา - เว็บไซต์จังหวัด
- ๓.๓ การทำ บัญชี - การคิดราคาต้นทุนกำไร - การทำ บัญชีรายรับ - รายจ่าย - การเพิ่มทุน/กำไร
- ๓.๔ การจัดการความเสี่ยง

สื่อการเรียนรู้

๑. สื่อบุคคล ได้แก่ นักออกแบบผลิตภัณฑ์
๒. แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น/สถานประกอบการ
๓. สิ่งพิมพ์ได้แก่ หนังสือการออกแบบ แผ่นพับ
๔. เว็บไซต์การออกแบบ

การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีก่อนเรียนและหลังเรียน
๒. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๓. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้และจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีผลงานที่มีคุณภาพ

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการออกแบบบรรจุภัณฑ์สินค้า

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑. ช่องทางการประกอบอาชีพ	๑. ผู้เรียนสามารถบอกความสำคัญของการประกอบอาชีพการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ๒. สามารถอธิบายวิธีการออกแบบบรรจุภัณฑ์ได้	๑. วิธีการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ๒. ศึกษาดูงานสถานที่ออกแบบบรรจุภัณฑ์ ๓. ความสำคัญของการออกแบบบรรจุภัณฑ์	๑. วิทยากรให้ความรู้วิธีการออกแบบ บรรจุภัณฑ์ ๒. ศึกษาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เอกสาร สถานประกอบการ สถานที่จัดจำหน่าย ๓. สรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาดูงาน จากแหล่งเรียนรู้/ศูนย์แสดงสินค้า	๓๐ นาที	๑ ชั่วโมง
๒. ทักษะการประกอบอาชีพ	๑. ผู้เรียนสามารถบอกความสำคัญ ของ บรรจุภัณฑ์ได้ ๒. ผู้เรียนสามารถบอกหลักการออกแบบ บรรจุภัณฑ์แต่ละประเภท ๓. ผู้เรียนสามารถบอกความสำคัญในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ได้ ๔. สามารถเลือกวัสดุการบรรจุภัณฑ์ได้	๑. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการออกแบบ บรรจุภัณฑ์ ๑.๑ ความสำคัญของการบรรจุภัณฑ์ ๑.๒ หลักการออกแบบบรรจุภัณฑ์ แต่ละประเภท ๒. การจำแนกและชนิดของบรรจุภัณฑ์ ตามการใช้งาน ๒.๑ วัสดุประเภทกระดาษ ขวดพลาสติก กระจก โลหะ ขวดแก้ว ๒.๒ การเลือกวัสดุในการทำ บรรจุภัณฑ์ ๒.๓ ใช้วัสดุดีบสำหรับสร้างบรรจุภัณฑ์	๑. วิทยากรให้ความรู้หลักการ/วิธีการออกแบบบรรจุภัณฑ์สินค้า ๒. วิทยากรสาธิตวิธีการออกแบบบรรจุภัณฑ์สินค้า ๓. ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการออกแบบ บรรจุภัณฑ์สินค้าแบบอย่าง ๔. ให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เช่น การออกแบบรูปทรงต่างๆ เช่น สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม	๓๐ นาที	๑ ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		๓. แนวทางการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ๓.๑ การออกแบบรูปทรงบรรจุภัณฑ์ ๓.๒ การออกแบบตัวอักษร ๓.๓ การออกแบบฉลาก ๓.๔ การออกแบบภาพประกอบ ๓.๕ การออกแบบสี			
๓. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ	๑. สามารถบริหารจัดการในการประกอบ อาชีพ ออกแบบบรรจุภัณฑ์ได้ - กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่นลิขสิทธิ์ การเสียภาษี - คุณธรรมของผู้ประกอบการ - การตลาด ๒. สำรวจและการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายได้ ๓. ส่งเสริมการผลิต/การขายได้ ๔. เลือกทำเลและแหล่งประกอบอาชีพได้ ๕. ประชาสัมพันธ์ได้ ๖. จัดการทรัพยากรได้ - คัดแยกวัสดุเหลือใช้ - ทำลายและการนำกลับมาใช้ใหม่ ๗. สามารถควบคุมและจัดการความเสี่ยง ในอาชีพการออกแบบบรรจุภัณฑ์ได้	๑. ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการ ๑.๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่นลิขสิทธิ์ การเสียภาษี ๑.๒ คุณธรรมของผู้ประกอบการ ๑.๓ การตลาด ๒. การสำรวจและการวิเคราะห์ กลุ่ม เป้าหมาย ๓. การส่งเสริมการผลิต/การขาย ๔. ทำเล และแหล่งประกอบอาชีพ ๕. การประชาสัมพันธ์ ๖. การจัดการทรัพยากร ๖.๑ การคัดแยกวัสดุเหลือใช้ ๖.๒ การทำลายและการนำกลับมาใช้ ใหม่ ๗. การจัดการความเสี่ยง	๑. ศึกษาข้อมูลการตลาดวิเคราะห์ความต้องการของตลาด - ศูนย์ o ToP - ศูนย์ฝึกออาชีพในชุมชน ๒. ประชาสัมพันธ์ - แผ่นพับโฆษณา - เว็บไซต์อำเภอ ๓. ทำ บัญชี - การคิดราคาต้นทุนกำไร - การทำ บัญชีรายรับ - รายจ่าย ๔. วิทยากรอธิบายการควบคุมและจัดการความเสี่ยงในอาชีพการออกแบบ บรรจุภัณฑ์	๓๐ นาที	๑ ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๔ . โครงการประกอบอาชีพ	<p>๑. บอกความสำคัญของโครงการอาชีพการบรรจุภัณฑ์สินค้าได้</p> <p>๒. บอกประโยชน์ของโครงการอาชีพ การบรรจุภัณฑ์สินค้าได้</p> <p>๓. บอกองค์ประกอบของโครงการอาชีพ การบรรจุภัณฑ์สินค้าได้การบรรจุภัณฑ์ สินค้าได้</p> <p>๔. อธิบายความหมายขององค์ประกอบ ของโครงการอาชีพการบรรจุภัณฑ์สินค้าได้</p> <p>๕. อธิบายลักษณะการเขียนที่ดีขององค์ประกอบของโครงการอาชีพการ บรรจุภัณฑ์สินค้าได้</p> <p>๖. เขียนโครงการในแต่ละองค์ประกอบ ให้เหมาะสมและถูกต้องได้</p> <p>๗. ตรวจสอบความเหมาะสมและ สอดคล้องของโครงการอาชีพการบรรจุภัณฑ์สินค้าได้</p>	<p>๑. ความสำคัญของโครงการอาชีพ การบรรจุภัณฑ์สินค้า</p> <p>๒. ประโยชน์ของโครงการอาชีพ การบรรจุภัณฑ์สินค้า</p> <p>๓. องค์ประกอบของโครงการประกอบ อาชีพการบรรจุภัณฑ์สินค้า</p> <p>๔. การเขียนโครงการอาชีพ การบรรจุภัณฑ์สินค้า</p> <p>๕. การประเมินความเหมาะสมและ สอดคล้องของโครงการอาชีพการบรรจุภัณฑ์สินค้า</p>	<p>๑. จัดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่อง ความสำคัญของโครงการอาชีพ การบรรจุภัณฑ์สินค้าและประโยชน์ของ โครงการอาชีพ องค์ประกอบของโครงการอาชีพ แล้วจัดกิจกรรมการสนทนา แลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น เพื่อสร้าง แนวคิดในการดำ เนินกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>๒. จัดให้ผู้เรียนศึกษาสาระข้อมูลจากใบ ความรู้เรื่อง ตัวอย่างการเขียนโครงการ อาชีพที่ดีเหมาะสม และถูกต้องพร้อม จัดการอภิปราย เพื่อสรุปแนวคิดเป็น แนวทางในการเขียนโครงการอาชีพ ที่ดีเหมาะสม และถูกต้อง</p> <p>๓. จัดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ การเขียน โครงการอาชีพการบรรจุภัณฑ์สินค้า</p> <p>๔. กำ หนดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการประเมิน ความเหมาะสมและสอดคล้องของ โครงการอาชีพการบรรจุภัณฑ์สินค้า</p> <p>๕. จัดให้ผู้เรียนปรับปรุงโครงการอาชีพ ให้มีความเหมาะสมและถูกต้อง</p> <p>๖. กำ หนดให้ผู้เรียนเขียนโครงการอาชีพ ของตนเอง เพื่อเสนอขอรับการสนับสนุน งบประมาณดำ เนินงานอาชีพ และใช้ ในการดำ เนินการประกอบอาชีพต่อไป</p>	๓๐ นาที	๑ ชั่วโมง